

heiskaset

Heiskasten sukulehti nro 2-3/2019

**Ilmoittaudu 60-vuotissukujuhlaan
Rantasalmella s. 9**

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Toimituksen palsta	4
Heiskasten Sukuseuran varsinainen suukokous 2019	5
Vuoden Heiskanen 2018: Jouni Heiskanen	6
Vuoden Heiskanen 2019: Ilkka Heiskanen	7
Tervetuloa Heiskasten sukuseuran 60-vuotisjuhliin	9
Uusi hallituksen jäsen: Tapani Pakarinen	12
Uusi hallituksen jäsen: Tiina Reijonen	14
Maitolaiturin tarina	15
Serkut tapasivat Haapakoskella	16
Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa	17
Tie menneeseen: Isäni sukujen historiaa osa 2	21
Perinteiset kampanisut	30
In Memoriam: Anja Kaarina Heiskanen	31
In Memoriam: Juhani Heiskanen	32
Jorma Heiskasen muistolle	34
Merkkipäiviä	36
Heiskasten sukuseura ja hallitus	37
Heiskas-tuotteet	38

Julkaisija: Heiskasten Sukuseura ry

Y-tunnus: 204431-3

Heiskaset-lehden toimitusneuvosto:

Hannu Heiskanen ja Perttu Kähäri

Vastaava päätoimittaja: Perttu Kähäri

Taitto: Susan Wilander

Heiskaset-lehden tunnus: Toivo Heiskanen

Kannen kuva: Rantasalmi

Kuva: Susan Wilander

Paino: Trinket, Helsinki

Puheenjohtajan tervehdys

Vuosi 2019 on saatu pakettiin ja on aika keskittyä seuramme juhlavuoteen. Viime kesä oli säiden puolesta tavanomaisen oloinen toissakesän huippuhelteiden jälkeen. Itselläni meni kesä, jälleen kerran, rakentelun merkeissä, kuten kuvasta näkyy. Kalustovajaa tuli tehtyä ja autotallia laajennettua. Syksy ja alkutalvi on taas ollut poikkeuksellisen lämmin ja etenkin tänne Etelä-Suomeen odotellaan vielä kunnan ensilumia.

Huhtikuussa pidimme seuran varsinaisen sukukokouksen Vantaalla Hotelli Scandic Aviacongressissa. Tapahtuma oli onnistunut, paikka oli tapahtumaan erittäin sovelias ja hotellin tarjoilut erinomaiset. Kyseisestä lämminhenkisestä tapahtumasta tarkemmin toisaalla tässä lehdessä.

Sukuseuran uusi hallitus kokoontui toukuun alussa Maskussa, Turun kupeessa, Paulan luona. Siellä käytiin läpi sukukokouksen toimintasuunnitelman mukaiset päätökset ja linjattiin tarkempi operatiivinen suunnitelma seuraavalle kaksivuotiskaudelle. Nykyisen hallituksen suurin ponnistus tulee olemaan ensi kesän seuran 60-vuotisjuhlien järjestelyt ja laajennetun DNA -sukututkimuksen julkai-

seminen. Näitä asioita käsiteltiin tarkemmin elokuuisessa hallituksen kokouksessa luonani Kotkassa. Suuntaviivat alkavat olla selvillä ja ne hioutuvat talven ja kevään aikana toteutuskelpoisiksi.

Kesällä kuulumme myös ikävän suruviestin: Seuramme pitkäaikainen puheenjohtaja Juhani Heiskanen poistui keskuudestamme äkillisesti edenneen sairauden seurauksena. Seuran delegaatio kunnioitti Juhanin muistoa hänen hautajaisissaan Vantaalla. Juhanista kerrotaan tarkemmin tässä lehdessä omassa jutussaan.

Valitettavasti Heiskaset lehteä ei ole pystytty toimittamaan loppuvuoden 2019 aikana aikataulun mukaisesti. Siitä syvät pahoittelut kaikille lukijoillemme.

Pidemmittä puheita toivotan kaikille lehtemme lukijoille mukavaa kevättä.

Kotkassa tammikuussa 2020

Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Toimituksen palsta

Tervetuloa lukemaan Heiskaset-lehteä!

Tämän lehden piti ilmestyä alun perin jo syksyllä ja sitten jouluksi. Välissä postilakokokin sai meidät tekemään jo vaihtoehtoisia suunnitelmia. Nyt tämä vuoden 2019 kaksoisnumero 2-3 on vihdoinkin käsissäsi! Kiitokset kärsivällisyydestänne, hyvät lukijat!

Lehden teko on sen verran työläs prosessi, että sitä on kovasta innosta huolimatta työkiireiden ohessa hankala hoitaa. Keskustelimme tästä toimitusneuvostossa ja sitten seuran hallituksessa. Löysimme kaksi hyvää ratkaisua. Ensinnäkin teemme tänä vuonna vain kaksi lehteä, yhden keväällä ja toisen loppusyksystä. Tätä on mietitty jo aiemminkin. Toiseksi, saamme lehteen toimittajan. Liisa Heiskanen ottaa vastuuta juttujen kirjoittamisesta. Tervetuloa, Liisa, toimituskuntaan!

Kaksoisnumeromme on täynnä kiinnostavia juttuja. Viime vuonna pidimme sääntömääräisen sukkokokouksen, jossa palkitsimme peräti kaksi Heiskasta: kiinteistömestari Jouni Heiskanen on Vuoden Heiskanen 2018 ja näyttelijä Ilkka Heiskanen on Vuoden Heiskanen 2019. Kuulimme kumpaakin sukkokokouksessamme ja kummastakin on juttu tässä lehdessä. Mielenkiintoisia persoonia, jotka ovat tehneet poikkeuksellisen hienoja tekoja ja jääneet sitä kautta monien suomalaisten mieliin. Ja tietysti siinä ohessa saaneet aikaan positiivista klangia Heiskasen nimelle.

Sukkokouksessa valittiin seuralle myös uusi hallitus. Uusina jäseninä mukaan tulivat Tiina Reijonen Rantasalmelta ja Tapani Pakarinen Espoosta. Kumpikin kertoo itsestään ja taustastaan tässä lehdessä.

Viime lehdessä Anne-Mari Pelkonen kirjoitti isoisänsä Eemeli Heiskasen tarinasta ja tutkimuksistaan sen selvittämiseksi. Tässä lehdessä Anne-Mari – nyt nimellä Heiskanen – jatkaa tutkimuksiaan. Tämä juttu on ilo lukea ja toivottavasti se kannustaa meitä kaikkia arkistoihin ja tien päälle selvittämään historiaamme ja aiempien sukupolvien ihmiskohaloita. Kiitos, Anne-Mari, sykähdyttävästä jutustasi!

Tärkeässä osassa tässä lehdessä on tulevan kesän sukkujuhlatapahtuma Rantasalmella. Lehdessä löytyy jos tapahtuman alustava ohjelma. Lisää tietoa saa kotisivuiltamme sekä jo aiemmin ilmestyneestä nettilehdessä. Jos et ole saanut sitä, ilmoitathan sähköpostiosoitteesi jäsenrekisterinhoitajalle.

Lehdestämme löytyy myös kaksi muistokirjoitusta henkilöistä, jotka ovat olleet vuosia ja vuosikymmeniä rakentamassa sukuseuraamme. Anja Heiskanen ja Juhani Heiskanen olivat tärkeitä meille – esikuvia jopa - ja monille meistä hyviä ja rakkaita sukulaisia ja ystäviä. Jussi oli vielä kevään kokouksessamme aktiivisesti mukana. Enpä olisi arvannut että silloin näen hänet viimeisen kerran. Suuri kunnioitus ja kiitos heidän työilleen.

Tämä lehti syntyy vapaaehtoisvoimin. Isot kiitokset kaikille kirjoittajille ja lehtemme taittajalle! Ilman teitä tätä lehteä ei olisi. Toivotan kaikille kirjoittajille ja lukijoille mukavaa talven jatkoa!

Perttu Kähäri

Heiskaset-lehden päätoimittaja

Heiskaset-lehti

Seuraava lehti ilmestyy syksyllä 2020. Aineistopäivä ilmoitetaan myöhemmin seuran kotisivuilla ja facebook-ryhmässä.

Aineistoa voi lähettää milloin tahansa päätoimittajalle: Perttu Kähäri, perttu.kahari@aalto.fi.

Heiskasten sukuseuran varsinainen sukokokous 2019

Lauantaina 13.4.2019 pidimme noin 30 Heiskasen voimin seuramme varsinaisen sukokokouksen Vantaalla Hotelli Scandic Aviacongressissa. Tapahtuma oli oikein mukava ja lämminhenkinen ja sai kovasti kiitosta mukana olijoiden taholta.

Virallisessa sukokokouksessa käytiin läpi sääntömääräiset asiat ja valittiin seuralle uusi hallitus. Kokouksen puheenjohtajana toimi kokenut seuramme pitkäaikainen sihteeri Jorma Heikkilä ja sihteerinä seuran nykyinen sihteeri Liisa Heiskanen. Seuran hallituksen ruorissa toimii jatkossa edelleen Hannu Heiskanen ja hallitukseen saatiin entisten lisäksi kaksi uutta jäsentä mukaan. Uusien jäsenten esittely on toisaalla tässä lehdessä.

Maukkaan lounaan jälkeen pidimme reilun parituntisen ohjelmallisen osuuden, jossa meitä viihdytti laulullaan mainio trubaduurimme Vladimir Heiskanen.

Tämän jälkeen seurakuntamestari Jouni Heiskanen piti hienon ja koskettavan esityksen elämänvaiheistaan ja traagisesta Kiihtelysvaaran kirkkopalosta, jossa hän kunnostautui pelastamalla mm. arvokkaan alttaritaulun punaisen kukon kynsistä.

Välillä laulettiin yhdessä perinteiset Karjalaisten ja Savolaisen laulut ja lopuksi Perttu Kähäri haastatteli toista Heiskas-kuuluisuutta, näyttelijä Ilkka Heiskasta. Hän kertoi mainiolla persoonallisella tavallaan elämästään näyttelijänä ja antoipa oivan näytteen osaamisestaankin.

Jouni Heiskanen, Ilkka Heiskanen ja Hannu Heiskanen sukokokouksessa 2019.

Lopuksi molemmat kuuluisuudet kukitettiin, palkittiin vuoden Heiskanen tittelillä ja Heiskasten sukukirjalla. Kyseiset henkilöt saavutuksineen on esitelty omina juttuinaan tässä lehdessä.

Mainittakoon, että niin tuotemyynti, kuin arpamyyntikin kävivät vilkkaasti. Valitettavaa vain oli, ettemme onnistuneet houkuttelemaan enempää kävijöitä tähän mainioon tilaisuuteen.

Uusi hallitus alkaakin sitten innolla valmistelamaan seuraavaa sukutapaamistamme, joka pidetään heinäkuussa 2020 Rantasalmella Heiskasten Järvisydämen lomakeskuksessa seuramme 60-vuotisjuhlien merkeissä. Tällöin on tarkoitus julkaista myös seuran monivuotinen DNA -tutkimus.

Hannu Heiskanen
Puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Vuoden Heiskanen 2018: Jouni Heiskanen

Itseoikeutetusti vuoden Heiskaseksi nimettiin valtakunnalliseen kuuluisuuteen syksyllä 2018 noussut kiinteistömestari Jouni Heiskanen, joka pelasti Kiihtelysvaaran palavasta kirkosta arvokasta irtaimistoa.

Jouni Heiskaselle on tullut monenlaista tunnustusta urotyönsä johdosta, mm. Luterilaisen Kulttuurin Säätiö myönsi marraskuussa Heiskaselle vuoden 2018 tunnustuspalkinnon kiitoksena kutsumuksen uskollisesta hoitamisesta ja julkisen arvonannon osoitukseksi koko kirkonpalvelijoiden ammattikuntaa kohtaan.

Hän toimi palkintoperusteiden mukaan esimerkillisellä ja urhoollisella tavalla pelastaessaan suurikokoisen ja painavan kirkon alttaritaulun sekä erittäin arvokkaita ehtoolliskalusteita ja osan alttarivaatteista Kiihtelysvaaran kirkon tuhonneen tulipalon alta.

Jouni Heiskanen kutsuttiin myös mukaan Presidentin itsenäisyyspäiväjuhliin, joka oli hänelle yllätys, mutta samalla osoitus siitä, että Kiihtelysvaaran kirkkopalo on huomiotu myös valtakunnallisesti.

Vuoden Heiskanen -tunnustus annettiin Jouni Heiskaselle kevään 2019 suukokouksessa Vantaalla. Samassa tilaisuudessa hän piti mielenkiintoisen ja koskettavan esityksen tapahtumasta ja sen taustoista.

Jouni Heiskaselle Kiihtelysvaaran kirkko tuli tutuksi jo lapsena. Hänen äitinsä toimi kirkon seurakuntamestarina ja Jouni auttoi äitiään kirkon siivouksessa ja järjestelyissä. Jouni Heiskasesta tuli myöhemmin saman kirkon suntio ja kiinteistömestari.

23. syyskuuta 2018 Jouni Heiskanen he-

Jouni Heiskanen kertoi koskettavasti kirkon palosta suukokouksessa. Kuva: Hannu Heiskanen.

räsi aamuyöllä puhelimen sointiin. Vartiointiliikkeestä ilmoitettiin kirkosta tulleen hälytyksen. Heiskanen lähti paikalle tarkistamaan tilannetta ja toivoen, että kyseessä olisi jälleen vikahälytys. Lähestyessään kirkkoa Heiskanen näki taivaalle nousevan savun ja kirkolle saavuttuaan ymmärsi tilanteen vakavuuden. Palokunta oli jo paikalle tehden sammutustöitä.

Heiskanen päätti pelastaa kirkosta sen, mitä oli pelastettavissa. Hän onnistui tuomaan palavasta kirkosta ulos ehtoollisvälineet, alttaritaulun ja kirkkotekstiileitä. Lopulta palomiehiä oli työssä jo 24 ja kymmenen paloautoa. Kirkkoa ei kuitenkaan pystytty pelastamaan. Jouni Heiskasen vaimo Maija-Leena Heiskanen oli myös tullut paikalle todistamaan lohdutonta näkymää.

Teksti: Hannu Heiskanen ja Susan Wilander

Vuoden Heiskanen 2019: Ilkka Heiskanen

Näyttelijä Ilkka Heiskanen valittiin vuoden Heiskaseksi 2019. Hän on tunnettu ja rakastettu näyttelijä, jolla on ollut useita rooleja televisiosarjoissa ja elokuvissa.

Ilkka Heiskanen tuli julkisuuteen tutuksi ensi kertaa Yleisradion vuosina 1984–85 valmistuneessa viihdesarjassa Mutapainin ystävät. Vuosien varrella Ilkka on tuonut veljensä Karin tavoin Heiskasten nimeä tunnetuksi valtakunnallisesti.

Nimitystilaisuudessa varapuheenjohtaja Perttu Kähäri haastatteli tätä mielenkiintoista Heiskas-kuuluisuutta, joka kertoi mainiolla persoonallisella tavallaan elämästään näyttelijänä ja antoipa oivan näytteen osaa misestaankin. Ilkasta ilmestyi vuoden 2018 syksyllä 200-sivuinen elämäkertateos *Ilu – Ilkka Heiskanen esittää*, jonka on kirjoittanut Liisa Talvitie.

Ilkka Heiskanen kertoo kirjassa avoimesti niin elämänsä ylä- kuin alamäistäkin. Yksi dramaattisimmista kohtauksista on varmasti Heiskasen päätyminen käsiraudoissa putkaan hänen tuhottuaan raivoissaan Helsingin kaupunginteatterin pukuhuoneen ohjaaja Kalle Holmbergin annettua hänelle palautetta esityksestä. Vaikka Heiskanen lopulta pääsi tapahtumasta vähällä – palkasta pidätettiin 500 euroa – katumus oli kova:

”Jälkifilikseni oli kammottava, ja gerbiilinkokoista kyyneltä puski silmistäni selvitellessäni asiaa Kallen kanssa. Kalle kuitenkin ymmärsi, ja hän oli minulle uran joissakin vaiheissa kuin oma faija.” Heiskanen kertoo kirjassa.

Ilkka Heiskanen. Kuva: Hannu Heiskanen.

”Elämänohjeeni on elää jalat kymmenen senttiä maanpinnan yläpuolella”

Kalifornian seikkailuja

Nimitystilaisuudessa Ilkka Heiskanen kertoi myös vauhdikkaasta vaihto-oppilasvuodestaan USA:ssa 1979.

Muutaman kuukauden kuluttua Amerikkaan saapumisen jälkeen, Ilkka löysi itsensä asumasta vaihto-oppilasperheen isän kanssa. Vanhemmat erosivat ja Ilkka sai sen jälkeen seikkailla vapaasti Kaliforniassa. Koulussa hän ei juuri viihtynyt, mutta kavereiden kanssa sitäkin paremmin. Aika kului juhliessa ja uhkarohkeissa tempauksissa, kuten

rodeoon osallistuessa.

Heiskanen kohtasi myös ensimmäisen suuren rakkautensa ja päätyi asumaan Linda Marquesin kanssa, ensin telttaan rannalle.

Vuodesta jäi paljon hauskoja muistoja sekä polvivamma, joka myöhemmin operoitiin Peijaksen sairaalassa.

Monipuolinen näyttelijä

Ilkka Heiskasen näyttelijäura on ollut monipuolinen ja menestyksekkäs. Siihen nähden on uskomatonta, että samaan aikaan hän on kärsinyt myös vakavasta alkoholismista. Vain yhden kerran juominen pääsi käsistä siinä määrin, ettei Heiskanen pystynyt hoitamaan työtään:

”Kun vierailin Tampereen Teatterissa Albatrossi ja Heiskanen -laulunäytelmässä, yksi esitys jouduttiin peruuttamaan, koska oli tukka sotkalla, ympäripäissäni. Se on ainoa kerta, jolloin näin on tapahtunut, enkä muistele sitä mitenkään ylpeänä,” Heiskanen kertoo kirjassa. Alkoholismista hän pääsi voitolle vuonna 1996.

Teatterin lisäksi Ilkka Heiskanen tunnetaan monista tv-sarjoista ja ohjelmista. Heiskaselle tärkein niistä on *Taivaan tulet*, *Kotikatu*-sarjassa hän oli mukana lopulta kuusi vuotta. *Hiljaisuus*-elokuvan roolistaan hän sain Jussi-palkinnon.

Ilkka Heiskanen on hersyvä esiintyjä, josta paistaa elämänilo: ”Elämänohjeeni on elää kymmenen senttiä jalat maanpinnan yläpuolella, ja tehtäviäni on tuoda työssäni iloa muille ihmisille. Toivottavasti myös loppukolaaminen sujuu ilon kautta. Ei muuta kuin täys ralli päälle!”

Teksti: Hannu Heiskanen ja Susan Wilander

Tilaisuudessa esiintyi myös Vladimir Heiskanen.
Kuva: Hannu Heiskanen.

Kokouksen osanottajia. Kuva: Hannu Heiskanen.

Tervetuloa Heiskasten sukuseuran 60-vuotisjuhliin!

Teksti: Hannu Heiskanen

Kuvat: Susan Wilander

Lämpimästi tervetuloa **Heiskasten sukuseuran 60-vuotisjuhlille** ikimuistoisille Heiskasten tanhuville Rantasalmen Porosalmelle. Sukujuhlien pääpitopaikkana toimii monipuolisesti uudistunut Markus Heiskasen pyörittämä Hotel & Spa Resort Järvisydän. Ohessa tarkemmat tiedot ja ohjelmat juhlista sekä niihin liittyvistä varauksista.

Aika: 4.-5.7.2020

**Paikka: Hotel & Spa Resort Järvisydän
Porosalmentie 313, 58900 Rantasalmi**

Ohjelma:

Lauantai 4.7.

10.00-12.00 Ilmoittautuminen hotellin respan läheisyydessä

11.45- Lounas omaan tahtiin omakustanteisesti Ravintola Piikatyttö 21,60 €

13.00-16.30 Pääjuhla Wiinikellarissa

- Tervetulopuhe
- Musiikkiesitys, Sonic Fuller Band
- Juhlapuhe
- Heiskasten 60-vuotishistoriikin julkaisu
- Kahvitauko sukuseuran piikkiin
- Musiikkiesitys, Sonic Fuller Band
- Heiskasten DNA-tutkimuksen ja kirjan julkistus
- Palkitsemiset

15.00- Majoittautuminen

16.30-19.00 Kylpylä/sauna (27,00 €/hlö, lapset, opiskelijat ja eläkeläiset 18,90 €)

19.00-21.00 Illallinen Wiinikellarissa. Kestikievarin Tulimenu kolme ruokalajia 44,90 €

21.00- Vapaata illanviettoa, karaokea ym. Lotja Puuri

Sunnuntai 5.7.

08.00-10.00 Aamiainen

09.30 Seppleenlasku sankarihaudoille Rantasalmen kirkolla

11.00-12.30 Maisemaristeily 1,5 tuntia (25,00 €/hlö)

13.00-14.30 Tutustuminen HakoApajan Aikihikylään ja ITE-taiteilija Esa Heiskasen näyttelyihin sekä riistakeittoruokailu (paketti 26,00 €/hlö, 4-12v lapset ½ hintaan) <http://itenet.fi/ite-taiteilijoita/heiskanen-esa/>

Ilmoittauduthan tilaisuuteen mahdollisimman hyvissä ajoin. Ilmoittautumiset ottaa vastaan **Aino Laakso puh. 040-151 6969, e-mail: ainolaakso@outlook.com**. Ilmoita tällöin mihin tilaisuuksiin aiot osallistua ja mitä ruokailuja tarvitset. Myös ruoka-aineallergiat pitää olla ilmoitettuna etukäteen. HakoApajalla tutustuminen/näyttelyt ja ruokailu on paketti. Ilmoitamme nämä tiedot varauksina Järvisydämeen ja HakoApajalle.

Viimeinen ilmoittautumispäivä: 19.6.2020.

Kaikki Järvisydämen majoituksiin liittyvät asiat pyydämme hoitamaan suoraan hotellin kanssa. Olemme sopineet Heiskasille erilliset kokoushinnat, jotka saat kun ilmoitat tilaisuuden nimen.

Uusi hallituksen jäsen: **Tapani Pakarinen**

Olen Tuusniemen (26. sukuhaaran) Heiskasia äitini isän, ukkini Robertin (1885-1949) kautta. Mummoni Hilda Maria (1890-1974) oli taas Vanttisiä Heinäveden/Leppävirran sukuhaaraa. Isäni suku on Rantasalmelta aikoinaan 1600-luvulla Heinävedelle asettuneita Pakarisia, johon sekoittuu sitten isäni äidin (Stina Lisa 1871-1947) suku Leppävirran Kolarit. Joten vahvat savolaiset juuret minulla on sukujeni kautta. Jossain sukututkimuksissa on väitetty, että sukuumme olisi sekaantunut myös mustalaisverta, joka saattaa näkyä minunkin elämän kaaressa ainakin reissaamisena.

Olen syntynyt Heinävedellä (1956) ja muuttanut sieltä lukion jälkeen muutaman paikkakunnan vaihdon kautta 70-luvulla pääkaupunkiseudulle ja päätynyt yli 30 vuotta sitten nykyisille asuinsijoilleni Espoon Kiloon. Kyllä se savolaisuus vieläkin kuuluu, kun joskus harvoin vielä tapaa niitä ”savvoo viäntäviä oikeeta immeisiä”. Kieli kääntyy itselläkin tarinoissa heidän kanssa savoksi.

Jo nuoruudessani, ennen kunniakkaassa URR:n seuraajassa Lappeenrannan Rakuunapataljoonassa suoritettua asevelvollisuuttani tein matkoja maailmalle ja sen jälkeen Eurooppaan mm. pari noin kuukauden mittaista interrail-matkaa junalla 70-luvulla. Ne avasivat kyllä savolaiselle maalaispojalle maailmaa ja loivat innostusta hankkia kielitaitoa. Reissaaminen on sitten jatkunut työmatkoina ja osittain vapaa-ajallakin ympäri maailman.

Olen käynyt miltei kaikissa Euroopan maissa ja useissa Kauko-Idän maissa mm. eripuolilla Kiinaa 80-luvulla useita kertoja sekä Etelä- että Pohjois-Amerikassa. Mutta Venä-

jä on ollut kohtaloni ja siellä olen asunutkin työni merkeissä useampaankin otteeseen sekä vierailut eripuolilla Euroopan puoleista Venäjää useita satoja kertoja.

Armeijan jälkeen päädyin venäjän kielen alkeista sattuman kautta opiskelemaan Kouvolaan ulkomaankauppaa ja erikoistuin idänkauppaan. Sitä kautta aukeni työura 1970-luvun lopussa silloisen Neuvostoliiton kaupassa ja myöhemmin myös Kauko-Idän kaupassa. Venäjän kauppa on jatkunut tähän asti jossain muodossa, vaikka olenkin ollut myös kotimaan namikauppiaana 1995 alkaen eri tehtävissä.

Yhtenä mielenkiintoisena kokemuksesta noilta opiskelua ajoilta on jäänyt mieleen 1970-luvun lopussa n. 3kk:n työharjoitteluni Krakovan lähellä Skawinassa sijainneessa elintarviketehtaassa silloin vielä vahvasti sosialistisessa Puolassa. Siellä oloaikani harjoitteluni ohjaajana ollut n. 80-vuotias, 65 vuotta tällä elintarviketehtaalla eri tehtävissä työskennellyt (juutalainen) mies avasi minulle Puolan ja Keski-Euroopan historiaa mm. Auschwitz-Birkenau tapahtumia läheistensä kokemana. Tapahtumat siellä avautuivat hänen kertomustensa kautta hyvin erilaisesta näkökulmasta kuin kouluajan historiankirjoista.

Muistan vieläkin hänen elämäni viisauksiaan hänen kertoessaan Puolan tapahtumista oman elämänsä ja työhistoriansa kautta aina 1900-luvun alusta alkaen. Nuo kokemukset auttoivat ymmärtämään jo 1980-luvun alusta alkaneita Itä-Euroopan yhteiskuntien mullistuksia, huipentuen 1990-luvun alun koko sosialistisen Itä-Euroopan romahtamiseen.

Työskentelin ja asuin osan vuotta useamman vuoden ajan 1990-luvun alussa Venäjän Karjalassa ja koin läheltä neuvostojärjestelmän romahtamisen ja Jeltsinin kauden alun.

Viime vuosina olen hoitanut nykyisen yrityksemme Venäjän vientikauppaa nyt pikkuhiljaa jo vetäytyen ”huutolaiseksi”. Venäjän kontaktit ja venäjän kielen taito ovat poikineet monenlaisia yhteyksiä Venäjään työn ohessa ja olen mm. vetänyt useita ryhmämatkoja Venäjälle sekä organisoinut erilaisia tapahtumia, mm. taidenäyttelyitä yhteistyössä tuntemieni venäläisten ja suomalaisten taidemaalarien kanssa.

Venäläinen kulttuuri on tullut tutuksi näinä 45 vuotena sinne reissatessani ja olen saanut tuntea tavallisten venäläisten vieraanvaraisuuden omista niukoistakin oloistaan huolimatta heidän kotonaan vieraillessani ja asuessani heidän luonaan vierailujeni aikana.

Paljon on Venäjä tänä aikana muuttunut, mutta pitkään tuntemani ihmiset siellä ovat yllättävänkin samoina perusolemukseltaan pysyneet ja tyyneesti ottaneet vastaan maan mullistukset niin hyvässä kuin pahassa. Monta tarinaa olen kuullut kovista ihmiskohtaloista, mutta näitä kokeneet ihmiset ovat säilyttäneet kuitenkin inhimillisyytensä ja pystyvät niistä kertomaan katkeroitumatta.

Onhan sitä kaikenlaista ikävääkin itselleni reissujeni aikana niin Venäjällä kuin muualakin maailmassa sattunut, mutta positiiviset kokemukset erityisesti ihmisistä ovat jääneet kuitenkin päällimmäiseksi. Nykyisin tosin alkaa tuntua Rautavaaran Tapsan sanoin, että parasta reissuissani on kotiinpaluu.

Historian ja matkailun lisäksi harrastuksiani kuuluvat lukeminen (erityisesti poliittinen historia ja muistelmat) ja erilaisiin kulttuuri-tapahtumiin osallistuminen: monet oopperat ja taidenäyttelyt olen käynyt katsomassa niin maailmalla kuin Suomessakin.

Maalauksia on myös jonkin verran tullut hankittua ja olen saanut niitä lahjoituksinakin

tutuilta taiteilijakavereiltani muistoksi. Itse en omaa taiteellisia kykyjä. Kuntoilua tulee harastettua vaihtelevasti. Enemmänkin olisi tarpeen ainakin lääkäriini mukaan.

Heiskasten sukuseuraan tulin äitini Elsan (1917-2006) kautta. Äitini kävi 1980-90 -luvuilla Heiskasten sukuseuran tilaisuuksissa, kun niitä oli Itä-Suomessa mm. Kangaslamilla. Häneltä jäi myös minulle sukukirja ja kun olen jonkun verran tutkinut isäni sukua Pakarisia ja huomasin, ettei Savon Pakarisilla ole toimivaa sukuseuraa, liityin Heiskasten sukuseuran jäseneksi ja päätin lähteä katsomaan Kotkaan kesällä 2017 miltä seuran toiminta ja tapahtuma näyttävät.

Viikonvaihteen tapahtuma tuolloin koeman lauantaityön ukkosmyrskyn koetelemassa Savon Amerikassa oli todella mielenkiintoinen. Tapahtuman aikana puheenjohtaja Hannu kuultuaan Venäjän harrasteistani ”kaappasi” minut mukaan järjestelemään kesän 2018 Heiskasten Viipurin ja Karjalan turneeta, joka onnistuikin yhteisten ponnistelujemme ansiosta hyvin.

Omasta puolestani esitän kaikille sukuumme kuuluville kehotuksen liittyä seuran toimintaan ja erityisen hyvä paikka tutustua Heiskasiin ja seuraamme on ensi heinäkuun alun Heiskasten sukuseuran 60-vuotisjuhla Rantasalmen Järvisydämessä. Nähdään viimeistään siellä!

Tapani Pakarinen

Uusi hallituksen jäsen: **Tiina Reijonen**

Kuulun Porosalmen sukuhaaraan, ja olen Olavi ja Elma Heiskasen tytär, he olivatkin aika aktiivisia sukuseuran toiminnassa.

Olen kotoisin Rantasalmelta. Perheeni asui juuri tuolloin syntymävuonnani, Porosalmella sukutilalla, joka on nyt minun hallinnassani. Kohta sen jälkeen muutimme Savonlinnaan ja Porosalmen tila jäi kesäpaikaksi. Tämän jälkeen olen asunut Pieksämäellä, Punkaharjulla ja Lappeenrannassa. Kovin kauas en ole synnyinseuduiltani joutunut. Nykyään asumme taas Rantasalmella ja tällä hetkellä käyn Jyväskylässä töissä viikot.

Olen koulutukseltani diakoni, joka on seurakunnassa vähän kuten sosiaalityöntekijä. Olen hankkinut myös puutarhurin ammattitutkinnon. Seurakunnassa olen ollut jo yli 15 vuotta töissä. Olen toiminut myös puutarha-alalla yrittäjänä vajaa 10 vuotta.

Harrastuksiani ovat puutarhanhoito, ulkoilu ja kun ennätetään, niin mieheni kanssa käydään purjehdusretkillä. Perheeseeni kuuluu aviomies ja meillä on kolme lasta, joista kaksi on jo opiskelujen perässä muuttanut pois kotoa. Lisäksi kaksi kissaa.

Meidän kesäpaikkanamme on isäni koti-tila, joka on ollut Heiskasten suvussa jo yli 300 vuotta. siellä on vietetty monta kokousta ja sukuseuran tapahtumaakin. Kun on tällainen tausta, niin sukuhan merkitsee silloin jo vähän enemmän. On hienoa, että sukuseuran kautta tuntee esim. 5. serkun. Edelleen Porosalmella asuu paljon Heiskasia.

Sukuseuran kautta saa mm. dna-tutkimuksilla uutta tietoa suvun vaiheista, myös

todella varhaisista vaiheista, tietoa muista sukuhaaroista ja seura toimittaa erittäin laadukasta lehteä, jossa on paljon mielenkiintoista luettavaa.

Tiina Reijonen

Viime kesänä, kun ajelin autolla eri puolilla kaunista kotimaatamme Suomea, silmiini osui monilla paikkakunnilla olevat maitolaiturit. Myöskin hauskat punavalkoiset pieniä mökkejä muistuttavat bussipysäkit. Olisi varmaan hauska istua ja katsella pienestä ikkunasta, milloin bussi saapuu. Siinäkin tulisi varmaan nostalgisia muistoja mieleen lapsuudesta ja menneisyydestä, ainakin minulle kävi niin.

Palaan kuitenkin tuohon ensin mainitsemaani eli maitolaituriin, jonka varsinaisen tarkoitus oli olla keräyspaikka maitotonkille, jotka sisälsivät lehmistä lypettyä maitoa, joka kuljetettiin niissä meijeriin. Maitolaitureita käytettiin ennen vanhaan muuhunkin tarkoitukseen esim. nuorison kokoontumispaikoiksi, treffipaikoiksi jne. Itse olen esikaupungin kasvatti, joten minulla ei ole sellaisia kokemuksia. Kummitätini maitolaiturin näin vaan varsinaisessa tarkoituksessaan. Maitolaitureilla tapahtui varmaan kaikenlaista, siellä oli kiva istua ja katsella autoja.

Eräs erilaisempi tarina kyllä löytyy kuitenkin muistoistani. Sitä voinen nimittää enoni, itseni ja maitolaiturin selviytymistarinaksi. Sillä oli tapahtumassa oma roolinsa.

Oli kevättalvi, maaliskuu vuonna 1969, kun ajelimme enoni kanssa Vaasasta kohti Helsinkiä Hämeenkyrön lähellä. Oli kirkas kaunis pakkaspäivä ja tienpinnat olivat yöllä jäätyneet peilikirkkaiksi. Ajelimme volkkarilla jutustellen niitä näitä. Sanoin jotakin enoni mielestä hauskaa ja hän nau-rahti. Samalla ratti liikahti ja auto kääntyi tiellä itsensä ympäri ja jatkoi matkaansa perä menosuuntaan päin alamäkeä, koh-ti viereistä kaistaa, jossa vähän matkan päässä näkyi maitolaituri. Kauhuskenaariot ehtivät käydä mielessäni, vastaantulijoita ei onneksi näkynyt.

Kuin saduissa volkkari pysähtyi tien

Maitolaiturin tarina

viereen juuri muutaman sentin päähän maitolaiturista, nokka tulosuuntaan. Maitolaituri tuntui turvalliselta siinä seistessään paikallaan ja on piirtynyt muistitietoihini loppuelämäkseni. Olimme ikionnellisia, ettemme törmänneet siihen emmekä vastaantuleviin. Enoni, maitolaiturin ja minun selviytymistarinan muistan aina, kun näen sellaisen. Hyvä opetus sisältyy myös tapahtuneeseen. Miten pienestä liikkeestä auto saattaakaan suistua uraltaan liukkaalla. Maitolaiturilla on tässä tarinassa uskomattoman suuri rooli. Siinä jököttäessään paikallaan, siitä tuli meidän turvasatamamme, kuin muistomerkki, jonka kautta tapahtuma aina piirtyy mieleeni.

Tämä kertomus on nyt haaste kaikille lukijoille kirjoittaa oma maitolaituritarinansa, jos sellainen löytyy muistoista. Tiedän, että niitä on runsaasti erilaisia - värikkäämpiäkin kuin minun tarinani. Kynät sauhuamaan ja kirjoittamaan! Jään mielenkiinnolla odottamaan tarinaasi ja kuvankin voit lähettää.

Kuvassa oleva maitolaituri ei ole sama, josta kerroin. Se ei ole enää samassa paikassa, silti tarina elää. Hauskoja muisteloita ja kirjoitushetkiä toivottaen
Orvokki Weckström.

Serkut tapasivat Haapakoskella

Hilda Maria (os. Karlbom) ja Oskari Heiskasen lastenlapset kokoontuivat Haapakoskella Marja ja Kauko Hotin kotona heluntaina 9.6.2019. Sukumme kuuluu Syvänsi 2-sukuhaaraan.

Serkkutapaamisessa haluttiin juhlia mm. tänä vuonna 80 v. täyttäviä Juhani Heiskasta ja Kauko Hottia. Juhani sairastuminen esti häntä saapumasta juhliin, ja se vähän latisti muuten iloista tunnelmaa. Sairaalasta hän

soitti ilmoittaen olevansa hengessä mukana. Juhaniin elämänlanka kuitenkin katkesi jo seuraavana lauantaina.

Tapaamisessa mukana oli myös sukumme vanhin, setämme Jouko Heiskanen, 91 v. Mukana oli 13 serkkua ja lisäksi puolisoita. Tarkoitus on jatkaa tapaamisia pari kertaa vuodessa.

Marja Hotti

Serkkutapaamisesta suunnitellaan perinnettä Haapakoskella.

Hannu Heiskasen jo vuodesta 2005 jatkunut fiktiivinen jatkokertomus muinaisista Tuusniemen Heiskasista, jossa on kuitenkin ”tottuutta sitteeks”. Tarinassa esiintyvät henkilöt ja paikat ovat pääosin autenttisia ja erinäisiin tutkittuihin lähteisiin perustuvia.

Tapahtui edellisessä jaksossa:

Kylällä levisi huhu, että itse Venäjänmaan keisarin obikulkumatkan reitti sivuaisi Tuusniemen kirkonkylän pohjoislaidalla kulkevaa Sortavalan-Kuopion maantietä. Kaavin Melttusvirran sillan kupeessa voisi tämän ehkäpä erään maailman merkittävimmistä henkilöistä kulkevan obitse. Niin Reetta päätti Matin kanssa liittyä kyläläisten joukkoon, jotka suuntaisivat tollistelemaan tätä ihmettä.

Palokin myllyllä

Matin ollessa viisitoistavuotias hän pääsi syksyllä 1822 velipuolensa Pekan mukana käymään Palokin vesimyllylle Heinäveden puolelle. Vietiin juuri riihessä puituja ruisjyviä jauhatukseen kolme suurta säkistä, olihan talossa toki omatkin pienet käsikivet, mutta suuremman jyvämäärän jauhaminen niillä oli työlästä ja aikaa vievää. Kuorma vedettiin hevosella purilaita apuna käyttäen metsäpolkuja pitkin perille myllylle. Koko seutukunnalla ei vielä siihen aikaan ollut minkäänlaista tieverkostoa, maitse kuljettavat matkat kuljettiin ikimuistoisia polkuja ja pitkospuita pitkin. Suuremmat kuormat taas soudettiin vesitse.

Veljekset kävelivät Liinukka-tamman perässä Pekan pidellessä ohjaksista hepoa. Tammaa seurasi topakasti vielä hontelo puolivuotias Vilkki-varsa, jota ei oltu vielä vierotettu emästään.

- *Taetaa olla Vilikillä iha emäsä metkut, ku niin tormaaloop*, haasteli Matti kulkiessaan.

- *Suattaapa olla, mutta suattaa olla olematta*, vastasi tähän velipoika savolaisen ympäripyöreästi. Juuri tämä oli sitä senaikuista

paikallista ”smoo tookkia”!

Puhalteli jo hieman viileästi pohjoisen puolelta ja puiden lehdet alkoivat pikkuhiljaa kellastua. Metsälintuja pyrähteli tämän tästä lentoon polun varrelta, jota pitkin miekkoset kulkivat.

- *Voe ku oes rahhoo ostoo tuljuikkeu. Saes siitä jottaen lisäsärvintä pattaan*, Pekka paljasti veljelleen pitkäaikaisen salaisen toiveensa. Tosi-asiassa ruuan saanti oli sivuseikka, hän olisi halunnut omistaa aseensa vain omaa egoaan pönkittääkseen ja mahtavuuttaan näyttääkseen. Pekkaa kiinnostivat kaikki maskuliinista uhoa korostavat vempaimet, kuten pyssyt, puukot ja rivakat hevoset yli kaiken.

- *Outko muuten kuusaalla, että ohhan meillä vielä se Massa-Ukon aekunen jouspysy tallella, ammutaa sillä*, keksi Matti nokkelasti.

- *Eläbä siinä hurjia huasta, eebän kukkaan ennee jouspysyllä metästä, luuloovat vielä sekopäeseks jos näkköövät ja ruostessakki sen kuarosat jo taetaa olla*, vastasi Pekka asiantuntevasti.

- *Voetashaan sitä kokeilla tehä litskuja*. Kysytään neuvoa vaekka Ierikka-setältä, Matti innostui myöskin metsästysasiasta.

- *Tebhäännii nii ku pibhaa tullaan. Muistannii*

vielä sen ku ukkovaenoon kanssa oltiin jonnii kerran pyytämässä mehtoja kerväesellä soitimelta, sillo vielä ammuttiin jouspysyillä ja osattiinnii. Veresteli Pekka vanhoja poikavuosiensa metsästysmuistoja.

Lopulta, vaivalloisen matkan jälkeen päästiin perille Palokin tullimyllylle. Mylly oli vesivoimalla toimiva ratasmylly ja sen yhteydessä toimi myös pieni kotitarvesaha. Sama paikka, jossa poikien isä Honka-Matti oli aikoinaan sahauttanut lautoja heidän silloisen uuden kotitalonsa ikkunan- ja ovenpieliin.

- Tässäpä oessisa myllärille jaaboo jylkytettävö, sanoi Matti tutulle myllärille pihamaalle tultuaan.

- Ee ku lemppootta säkit ylös sillalle, nii panna myllymkivet laalamaa, jauhöpöläkästä valkoiseksi muuttunut mylläri totesi.

- Otabha Masa toesesta piästä säkkiä kii, nii heivataa sillalle, komensi Pekka nuorempaa veljeään.

- Hii-op, sinneppää nousvat ku möllykkä taevaale, sanaili Matti vaivalloisen nostourakan jälkeen.

- Sittepä ee ku kuatoo hurraatettaa miehissä säkki tuutin syöverrii, opasti mylläri veljeksiä.

- Eepä sitte muuta ko kivet pyörimmä ja puotelaa jyvät porsaasta kivennappaan, sanoi mylläri ja kytki puiset hammasrattaat yhteen, saaden kovasti nitisevän koneiston heräämään henkiin.

Virtaavan veden pyörittämän suuren, monta metriä halkaisijaltaan olevan, siipirattaan voima välittyi mekaanisten puusta valmistettujen rattaiden ja akselien välityksellä jauhinkiviin, ja ne alkoivat kirskahdellen pyöriä. Kivien aikansa rouskutettua jyviä alkoivat jauho ja kuoren kappaleet, eli akanat valua kiviparin välistä alla olevaan puukoteloon eli kahnnaan. Akanat seulottiin pois jauhosten joukosta sihdillä, mutta ne otettiin tarkkaan talteen eläinten rehuksi. Sitten jauhot valutettiin puista torvea pitkin alla odottaviin säkkeihin. Kolmesta jyväsäkis-

tä tuli kaksi säkillistä jauhoja ja yksi täyttyi akanoilla.

- Onko sitä ollunna kiireitä ketruuksia viime aekoena? Pekka kysyi mylläritä jauhatuksen ohessa.

- Eepään tuota ennee paljoo ou ollunna. Kaek alakaa jo olla syksyj jaabosa jaabhanna, kerkiis tässä enemmännii huiskammaa, vastasi mylläryn omistaja.

- Siinäpää ne sitte oes, mutta eekö teillä ou enempee. Sanotaa että kaks ee mää kolomannetta, eekä kolomasj ilima pariä.

- Enempee ee ou tällä kertoo. Pittäesköös sitä jottae litviikkiä tehä, vae seleviikö pelekällä kiitoksella, Pekka velmuili maksamisen ajan koettaessa.

- Empää sitä minäkää ilima'aeojaa kallita kiveksiäin pyörittele, jostaeha sitä oes buttua meijännii perreen pöytään suatava, mylläri totesi hieman alakuloisena, sillä ei leveää ollut hänenkään leipänsä.

- Mitenkää se oekeen oesj, kävisköö tuota parj kappoo jaahoja maksuks? Pekka kysyi mylläritä.

- Aenaha se vuan kääp, mitteepä sitä meijän tiällä raholoeta ruveta pyörittelemää, vastasi tämä.

Pojat haastelivat mylläryllä joidenkin tutujen kylälaisten kanssa, jotka hekin olivat tulleet asioille Palokille, ennen kuin läksivät paluumatkalle jauhösäkit mukanaan.

- Tullookoon saje ku aarinkokkii ujostelloo?

Oes vua hyvä ettei sattoo tihhuuttaes, sillä jaahot muuttuu muuten taekinaks ennen ku ennätetään pihhaa ast. Sanaili Pekka huolestuneena veljelleen taivaalle tähyillen.

- Eläppä muuta iänte, koetetaan pittee ies jonnimmoesta hoppuva, vastasi Matti tähän.

Kotimatka sujui toivotun poutasään merkeissä joutuisasti.

- Tässäpä oes muorille jaahoja että suabaan kakkuva ja buttuva, sanoi Pekka kotiin tultuaan.

- Kuulehba äet, myö ruvetaan sysymällä mehtemään lintuja ansoloella. Tiijustellaa vuan Ierikalta ensin neuvo, haastoi Matti innoissaan tulevas-ta mehtuustaan.

- Sepähä onnii tolokun asja, ansapyynti onnii turvallista, ee tarvii heilua pyssyin kanssa, Reetta-äiti neuvoi poikiansa.
- Mitenkäs se Ierikka uoski oekeen jakseloo? Kysyi Pekka emännältään Annalta heidän puolivuotiaan pikkuvauvansa vointia.
- Mikäpä sillä o' ellee kelletellessä, Petterj vuan o' niim mustankippee juonikko, että o' alavariisa koltuh helemassa kiinni, Anna kertoili heidän kotikuulumisiaan.
- Mänehän siitä Petterj Matin kanssa vähä pihalle jyrämmää, nii et kalakkareha alati äetisj jaloessa, Pekka totesi kolmevuotiaalle

vilkaalle pojalleen.

Heiskasten asumus oli jaettu nyt siten, että Pekka perheineen asui isommassa ja Reetta sekä Matti pienemmässä tuvassa, porstuan peräkammarin pöksässä asusteli edelleen lähes umpisokea yli 70-vuotias Silja-muori.

Sielläpä sitä Sydän-Savon salomailla kelpasi eleskellä herran rauhassa. Asiat tuntuivat nyt olevan mallillaan kaikin puolin.

Jatkuu seuraavassa numerossa...

Vanha vesimylly.

Lähde: <http://www.saaristonrengastie.fi/content/tappon-vesimylly>

MURRESANOJEN SELVENNÖKSIÄ:

Emäsä metkut	Emonsa tavat
Tormailla	Törmäillä, liikehtiä reippaasti
Tuljluikku	Tuliase, ruutipyssy
Lisäsärvin	Lisäruoka
Olla kuusaalla	Olla tietoinen asiasta
Litsku	Loukkupyydys
Soidin	Metsäkanalintujen kosiomenot
Osata	Osua, taitaa
Lempata	Lastata, mättää, pinota
Hötke	Kiire, touhu
Kakku	Leipä
Huttu	Puuro
Kalkkarehtaa	Pyöriä jaloissa, tiellä
Kiireitä ketruksia	Kiireellisesti tehtäviä töitä
Porstua	Eteinen
Pöksä	Keitto-, ruuanlaittopaikka

Tuusniemen Heiskasten seikkailuja voi ensi kesänä lukea vaikka tässä Järvisydämen tuolissa istuen.

Kuva: Susan Wilander

Tie menneeseen - Isäni sukujen historiaa osa 2

Ensimmäisessä osassa kerroin kaiken tiedon, jota Emil Heiskasesta ja hänen perheestään oli siihen mennessä löytynyt. Tarinan aikajana oli pitkä ja kertomuksen henkilöitä paljon, niin että tekstin sisältöön oli ihan keskityttävä, kertoivat sen lukeneet. Hienoisesti odotin, että saanko kuulla joltain Kuusamon Heiskasten sukuhaaraan kuuluvalta jotain tietoa Emilin perheestä. Ymmärsin kuitenkin, että ajan ja rajan taakse on jäänyt lähes kaikki tieto heistä. Kuitenkin olen löytänyt jälleen jotain uutta ja kokenut seikkailuja ”tutkimusmatkoilla”. Myös asian tiimoilta on ollut hienoja kohtaamisia ja löytynyt uusia sukulaisia-kin.

Uuden nimilain myötä nimenmuutokseni viivästy. Hakemuksia oli lähetetty maistraattiin kerralla niin paljon, että sähköinen järjestelmä kaatui. Tarkoitukseni oli heti vuoden 2019 alussa muuttaa nimeni Heiskaseksi. Niinpä menin paikalliseen maistraattiin asiaa hoitamaan. Kysyin neuvoa, miten nimenmuutos tulisi tehdä. Neuvoksi sain koota kaiken mahdollisen tiedon asiaan liittyen. Kirjoitin selostuksen, jossa kerroin kuuluvani Heiskasten Kuusamon sukuhaaraan ja sain Kaija Heiskaselta kirjallisen lausunnon DNA-testin tuloksesta, jonka liitin hakemukseen.

Entuudestaan minulla olikin jo isäni ja äitinsä Sirkan virkatodistukset, jotka lisäsin hakemukseen mukaan myös. Kerroin isoukkini Johan Fredrik Heiskasen lähteneen Kuusamosta Uuraan ja sieltä Kuusamon kirkonkirjoista löytyivät hänen tietonsa. Mukaan laitoin myös väestökirjaotteen lähetteineen, jonka sain kansallisarkistosta ja josta ilmenee Sirkan ja Emilin avioliitto. Oli niin hienoa, kun 10.4.2019 sain postia maistraatista, henkikir-

joittaja oli tehnyt päätöksen dokumenttien pohjalta. Olen nyt Heiskanen, nimiasia on nyt kuten pitääkin.

Lapsuudessani minulle kerrottiin, että Erkki-isäni sukunimi oli muutettu perheen yhtenäisyyden vuoksi, äitinsä mentyä uudelleen naimisiin pian Suomeen palaamisen jälkeen.

Ehkä sukunimi muutettiin osittain myös turvallisuussyistä. Elina Luukkainen kertoo kirjassaan Jäämeren myrskylintu, että Suomeen palaamisen jälkeen elämää leimasi epävarmuus ja pelko siitä, että tapahtuisi pakkopalautus takaisin Neuvostoliittoon. Liittoutuneiden komissio koostui Neuvostoliiton edustajista. Elina Luukkaisen kaksi opiskelukaveria opettajaopinnoissaan pidätettiin ja myöhemmin kuljetettiin Neuvostoliittoon, jossa toinen tiettävästi pian teloitettiin. Nuorukaisia oli aiemmin kehoitettu lähtemään Ruotsiin pakoon, mitä he eivät kuitenkaan tehneet.

Tietoisena tällaisesta, isäni äiti Sirkka ja hänen äitinsä Hilma jatkoivat elämää kotomaassamme puhumatta enempää elämästään Neuvostoliitossa, josta ei päässyt helposti takaisin kerran sinne mentyä. Suomalaisia, kuten muitakin ei-venäläistä alkuperää olevia, pidettiin siellä lopulta vallankumouksen jälkeen kansanvihollisina ja vakoojina.

Kertausta ja muistomerkki

Isäni äidin perhe, Akseli Walfrid Hämäläinen ja Hilma Katriina Hämäläinen lapsineen, lähtivät Neuvostoliittoon paremman elämän toivossa 1932 lamavuosien aikaan. Työtä ja leipää, se oli ajatuksena. Nähtyään olot siellä,

Emil Heiskanen, tätinsä Else Mirjamin valokuvakan-
siossa.

he tekivät jo aika pian palautusanomuksen, mutta turhaan. 1937 oli pahimmat vainon vuodet ja silloin myös Akseli pidätettiin ja tapettiin. Hän oli metsätyömaalla ja sahalla töissä Äänisen takana.

Perheen tytär Sirkka ja Emil Heiskanen avioituivat 1940, samana vuonna kun Emil ja hänen lapsuuden perheensä, jossa oli 11 lasta, oli pakkosiirretty Uurasta Neuvosto-Karjalaan. Avioelämä ei saanut jatkua pitkään, sillä 1941 loppukesällä Emil pakkosiirrettiin taas ties minne. Sirkka, Hilma ja Kauko veli pääsivät kuitenkin takaisin Suomeen.

Katkesiko silloin yhteys kokonaan Heiskasiin? Perheen Akseli- isästä ei saatu mitään tietoa, kuin vasta 2004 Eila Lahti-Argutinan kirjasta *Olimme joukko vieras vaan*. Kirjassa on Akseli Hämäläisen lisäksi mainittu kolme Emil Heiskasen veljeä. Myöhemmin tiedustelin Akselin kohtaloa Venäjän Federaation

turvallisuuspalvelusta Petroskoista. Akselin viimeisen leposijan sijainti on epäselvä.

Koska hänellä ei ole hautamuistomerkkiä, valitsin pienen hautakiven, johon tuli teksti ”Akseli Walfrid Hämäläinen 23.8.1898-13.12.1937, Stalinin vainojen uhri, Karjalan Puudosin piiri, Shala Krasnoarmeisk N-L”. Kivi laitettiin samalle aluskivelle, jossa on hänen vaimonsa Hilman ja tyttärensä Sirkkan sekä Sirkkan miehen Viljamin hautakivi. Stalinin vainojen suomalaisuhreille ei ole tiettävästi Suomes-
sa muistomerkkiä.

Kuusamo kutsuu – ensimmäinen matka

Kun sain tietää DNA-testin mukaan kuuluvani varmasti Heiskasten Kuusamon sukuhaaraan, koko kevättalven mielessä kyti halu matkustaa Kuusamoon. Sitten viimeinkin kesäkuun ensimmäisellä viikolla pääsimme starttaamaan.

Matkailuvaunu huojui automme perässä, sillä olimme juuri hankkineet sellaisen ja nyt olimme ensimmäisellä harjoittelu-reissulla karavaanareina. Ajoimme Savonlinnasta Nurmeksen kautta Kuusamon keskustaan. Me molemmat mieheni kanssa olimme ensimmäistä kertaa paikkakunnalla, eikä meillä ollut mitään suunnitelmaa tai edes paikallisia tuttuja. Intoa kylläkin riittävästi, mutta kokonaisen päivän matkustettuaamme väsymys otti vallan. Yöpaikan löysimme kotiseutumuseon läheisyydestä.

Ikäväksi onneksi vaunun lämmityslaite ei toiminut, tai oikeammin emme osanneet vielä käyttää sitä. Pakkastakin oli, joten niin me karavaanarialut menimme hotelliin yöksi. Tämä osoittautui myöhemmin hyväksi ratkaisuksi, sillä näin aikaa retkeilyyn jäi enemmän. Pieni kiinanharjakoiramme oli myös tyytyväinen hotelliyöpymiseen, hän

oli mukana reissussa, kolmen muun koiramme jäädessä kotiin reissun ajaksi koirienhoitajan kanssa.

Aamulla suunnittelimme päivän ohjelmaa. Tavoitteena oli käydä katsomassa Kuusamon kirkkoa ja kirkkomaata. Myös kotiseutumuseo, joka on ulkomuseo Helsingin Seurasaa-ren tavoin, oli käyntikohteenamme. Tietenkin Lämsän kylällekin olisi mentävä, sieltähän Emil Heiskasen isä Johan Fredrik Heiskanen oli lähtenyt Uuraan 1905, avioitunut siellä ja perustanut perheen samana vuonna. Johan Fredrik oli ryhtynyt uudisraivaajaksi ja merikalastajaksi Jäämeren rannalle.

Kävelimme kirkkomaalla ja hautakivissä vilahtelivat mm. nimet Lämsä, Määttä, Palo-saari, Viinikka, Karjalainen, aivan kuten Heiskasten Kuusamon haaran sukutauluissakin, kun Heiskasten nuoret isännät ovat avioituneet ja ottaneet näistä suvuista puolisonsa. Sattumalta myös kirkon ovet olivat avoinna, sillä siellä oli pian alkamassa tilaisuus. Astuessamme arvokkaaseen kirkkotilaan urut alkoivat soida. Kyyneleet nousivat silmiin, ajatuksesta että aikaisemmat sukupolvet ovat olleet tällä paikalla. Sytytimme kynttilät hiljaa mietiskellen.

Emilin isän aikaisesta kirkosta ei ole enää muuta jäljellä kuin alttaritaulu ja kirkonkellot. Saksalaiset polttivat lähes koko Kuusamon 1944, mutta kirkosta saatiin kuitenkin pelastettua Johan Hedmanin 1824 maalaama alttaritaulu. Myös kirkonkellot löytyivät hautausmaahan kätkeytyinä vasta myöhemmin 1959, kun saksalaisia vieraili Kuusamossa ja he kertoivat kellojen kätköpaikan kirkkomaalla, nämä kun olivat sota-aikana kellot sinne haudanneet.

Kotiseutumuseo oli vielä suljettu niin aikaisessa vaiheessa kesää. Paikalla oli kaksi työntekijää järjestämässä paikkoja tulevaa kesäkautta varten. Saimme kuitenkin kävellä alueella ja katsella vanhoja sinne siirrettyjä

ajan patinoimia hirsisiä rakennuksia. Kotiseutumuseo sijaitsee Torankijärven rannassa ja se esittelee kuusamolaisen selkostalonpojan pihapiiriä 1930-luvulta.

Pihapiiriin kuuluu Pulkkasen pirtti, Rävän talo, navetta ja tallipuoji. Alueella sijaitsee muitakin entisajan pihapiiriin kuuluneita rakennuksia sekä vuonna 2015 alueelle siirretty sodanjälkeinen asumus. Alueella kiertää helpokulkuinen reitti, joka on rakennettu laiturin tavoin koholle maan pinnasta. Kerroin toiselle työntekijälle kiinnostuksesta Kuusamon historiaan ja että etsin sukujuuriani.

Samassa hän otti puhelun paikalliseen historian­tuntijaan, Helena Palosaareen ja ojensi puhelun muutta mutkitta minulle. Esittelin itseni ja Helena kertoi, että hän on omaa sukuaan Heiskanen. Selvisi myös, että olemme kolmansia serkuksia. Näin löytyi sattumalta jo heti ensimmäisellä Kuusamon reissulla serkku. Tällä reissulla emme ehtineet tavata silmäkkäin, sillä meillä oli tälle reissulle varattuna vain kaksi yötä ja Helenakin oli kiireinen toimiessaan oppaana Rukalla ja Oulangan kansallispuistossa.

Kuusamo-Infosta ostimme Kuusamon kartan, jonka kanssa suunnistimme Lämsän kylälle. Seutu on vaihtelevaa kangasmaastoa, soita, lampia ja jokia. Ajoimme Lämsänkyläntietä, josta käännyimme Hiltusentielle. Tie jatkui pitkälle lopulta Venäjän rajaa kohti hienoissa maisemissa, kulkien harjanteella Pukka- ja Iijärven välissä.

Yleinen tie päättyy Penikkavaaran vaelusreit­in läheisyyteen. Siinä keitimme matkailuvaunussamme retkikahvit. Myöhemmin saimme kuulla, että tietä olisi voinut vielä jatkaa ja sitä pitkin olisi päässyt kiertämään Penikkajärven. Käännyimme kuitenkin samaa reittiä takaisin, josta tulimme­kin.

Emil Heiskasen isän suku on lähtöisin Lämsän kylästä talo numero 6. Heiskala, Penikansuu. Emme löytäneet Heiskalan tarkkaa

paikkaa. Sain Kuusamo-Infosta jo kotiin palttua vielä tietoa sähköpostina, että vanhoja karttoja voi tiedustella Kansallisarkistosta Jyväskylästä.

Heiskalassa Emilin esivanhemmat ovat eläneet ainakin n. 1600-luvun puolivälistä asti. Vanhin tiedetty on Eskeli Pekanpoika Heiskanen, joka on syntynyt noin 1667 ja kuollut 20.3.1743. Hänen vaimonsa on Kaarina Laurintytär -.

Kuusamon kirkonkirjat alkavat vuodesta 1760 ja siinä Heiskaset ovat jo Lämsän kylässä. Mistä sinne ovat tulleet, ei ole tarkkaa tietoa. DNA-tutkimus kertoo, että Sotkamon ja Kuusamon Heiskaset kuuluvat Joroisten Joroisniemen Heiskasten sukukuntaan.

1570 Joroisniemellä jäi autioksi Heikki Pekanpoika Heiskasen asuttama talo. Kainuun asiakirjat alkavat vuodesta 1605 ja Sotkamon kylälle on kirjattu Pekka Heiskanen. 1600-luvun nälkävuosina monet perheet lähtivät uusille asuinsijoille Lappiin eli Kuusamoon. (Heiskasten sukulehti – erikoisnumero 2/2018 Heiskas-suvun alkuvaiheista Savossa)

Kuusamon kirjastosta tiedustelimme vanhoja karttoja, joiden mukaan voisimme etsiä Heiskalaa. Karttoja ei löytynyt, mutta kirjaston arkistosta löytyi kylälehti, joka kertoo Lämsän kylän historiasta. Näitä historiallisia tekstejä oli lehteen kirjoittanut, kukas muu kuin Helena Palosaari. Hän kertoi, että uudempien karttojen mukaan Heiskalan paikka onkin ylempänä nykyisellä Kärpän kylän kohdalla. Kylä on hyvin lähellä Venäjän rajaa. Päätimme, että seuraavalla Kuusamon reissulla käymme sitten siellä.

Paljon ehdimme nähdä Kuusamoa ensimmäisellä reissulla, vaikka olimme siellä vain kaksi yötä. Halusin tietysti käydä myös Kaamos-galleriassa, joka sijaitsee Kuusamon Kulttuuri- ja kongressitalon yhteydessä. Galleriassa on kuukausittain vaihtuvat näyttelyt ja tuolloin oli esillä sota-aikaisia valokuvia ra-

javartiostosta. Kuusamosta lähtiessämme pihpahdimme Kuusamon Juuston tehtaanmyymälässä ostamassa tuliaisia vietäväksi kotiin.

Kuusamo kutsuu – toinen matka

Syyskuussa starttasimme uudelleen Kuusamoa kohti. Ensimmäisen yön olimme Pielisen rannalla, lähellä Kolin kansallismaisemia. Leirintäalue oli ihanissa maisemissa hiekkarantoinen. Toiseksi yöksi ehdimme juuri ennen pimeän tuloa Kuusamoon leirintäalueelle.

Sovimme ennakoon Helena Palosaaren kanssa, että tapaisimme seuraavana päivänä Kuusamon kirkon pihalla. Siellä näimme toisemme ensimmäistä kertaa. Onneksi kohdalle sattui myös kaunis aurinkoinen päivä. Kävelimme kirkkomaalla ja Helena kertoi kirkon, Kuusamon ja suvun historiaa. Välillä olimme hiljaisia ja liikuttuneita. Tarkemmin Helenasta, että hän sai kotiseutuneuvoksen arvon vuonna 2015 ansioistaan paikallishistorian asiantuntijana, tallentajana ja esille tuojana. Hän toimi vuosikymmenet Kuusamo-Seuran puheenjohtajana sekä Kuusamo-Viena-seurassa, sekä johtaa Kuusamon Matkailuoppaita ja on itsekin innokas opas. (Kaleva 18.06.2017)

Kirkkomaan vieressä on erityinen suku- puupuisto, jonne suvut voivat istuttaa omia nimikkopuitaan. Puisto on perustettu kuusamolaisen Tornbergin sukuseuran ehdotuksesta ja johon kaupungin puutarhuri laati istutussuunnitelman. Puistoon istutettavilla puilla halutaan osoittaa arvostusta sukujen esivanhemmille, alueen uudisraivaajille sekä rakentajille. Kysyin Helena Palosaareltä, mikä puu sopisi Heiskasille, siihen hän vastasi suoralta kädeltä, että se on kataja.

Helena oli suunnitellut meille kokonaisen päiväohjelman. Aluksi menisimme hänen kotipaikalleen, jossa veljenpoikansa perheineen

asuu nykyään. Sitten kiertäisimme Kärpänky-
län kautta. Olin ihan avoimin mielin ja jän-
nityksellä odotin mitä päivä toisi tullessaan.
Kirkonportilla vastaamme tuli pariskunta,
joka oli Helenalle hyvin tuttu. Siinä pikaises-
ti sovimme, että seuraavana päivänä voimme
piipahtaa heillä kylässä, sillä tällä isännällä
olisi tietoja Uurasta, Emilin ja perheensä ko-
tikylästä Jäämerenrannalla. Näin onnekailla
kohtaamisilla voi olla suuri merkitys ja seu-
raavan päivän ohjelma oli siten jo tiedossa.

Kirkonportilta suuntasimme Helenan ko-
tipaikalle Lämsän kylälle. Tietä ajaessamme
saimme kuulla Kuusamon vaiherikkaita ta-
pahtumia. Metsän siimeksestä näkyi jonkin-
lainen aukko tien suuntaisesti, tai oikeammin
se oli väylä, jossa aiemmin oli ollut junara-
ta. Sitä oli ollut tekemässä venäläiset vangit
saksalaisten vankileiriltä sota-aikana. Hele-
na kuvaili meille, että siinä on Suomen pisin
hautausmaa. Radan rakennusvaiheessa rata-
penkkaan oli haudattu vangit, jotka meneh-
tyivät raskaassa työssä.

Viimein saavuimme Helenan lapsuuden
kotipaikalle ja saimme todella lämpimän ja
ystävällisen vastaanoton. Mieleeni kohosi aja-
tus, että tästä Heiskasten, isänsä suvun läm-
möstä Erkki-isäni jäi paitsi. Meille tarjottiin
ruokaa ja jälkiruokaiksi kahvit kampanisujen
kanssa. Helenan veljen vaimon jäätyä leskek-
si, hänelle oli rakennettu oma asunto talon
pihapiiriin. Tiedustelin siinä rupatellessam-
me, että tuntevatko kuusamolaiset olevan-
sa Lapissa tai vaikka Kainuussa. ”Kuusamo
on Koillismaalla, me olemme Koillismaalla”,
meille kerrottiin.

Paikka oli avarissa maisemissa laakean
kukkulan päällä, jonka ympäristössä porot
laidunsivat verkkaalleen. Tilalla oli myös reki-
koiria, isoja huskyja, jotka viedään välillä toi-
hin hiihtokeskukseen. Koirilla oli oma alue,
jossa jokaisella omat tarhansa ja koppinsa.
Nämä olivat selvästi arvokkaita eläimiä. Kos-
ka meillä oli reissussa mukana myös pienet

koiramme, alkoi hetken kuluttua todellinen
haukkukonsertti, puolin ja toisin. Vierailu ti-
lalla oli meille hieno elämys.

Tilalta jatkoimme matkaa hiekkatietä pit-
kin, joka kulki Venäjän rajavyyhykkeen myö-
täisesti. Tie oli mutkikas ja mäkinen. Helena
tunsi seudun kuin omat taskunsa ja jossain
kohtaa hän sanoi, että tuolta se hopea-aarre
löytyi.

Lämsänkylän suunnalla, Joukamojärven
ja Kuurnajärven välisellä kannaksella tehtiin
syksyllä 1953 tietä. Työmaalla töissä olleen
Arvo Määtän lapio osui satoja vuosia van-
haan hopea-aarten kätköpaikkaan, josta pal-
jastui hopeinen kaulariipus kääntyneen, neljä
15-17 cm mittaista hopeista kaularengasta,
kaksi rannerengasta sekä kolme hopeasol-
kea. Korujen alkuperä ja kätkemisajankohta
on ajoitettu 1050 - 1150 jkr. Korujen valmis-
tuspaiikka on koristelun perusteella arvioitu
olleen Virossa, Novgorodilla, Inkerinmaalla
tai Karjalassa. Kätkö on ehkä ollut seudulla
liikkuneen kauppamiehen tai paikallisen lap-
palaisen jälkeensä jättämä.

Suomessa tunnetaan puolenkymmentä
hopea-aarretta, joista yhtä lukuun ottamatta,
kaikki ovat löydetty Kuusamosta tai Sallasta.
Muut löydöt ovat olleet pienempiä, joten tätä
nk. Lämsän aarretta pidetään yhtenä merkit-
tävimmistä Suomesta löydettyistä rautakauti-
sista löydöistä. Aarretta säilytetään nykyisin
Suomen kansallismuseossa Helsingissä.

Matka hiekkatiellä jatkui, välillä käännym-
me ja tie tuntui loputtomalta. Siinä kuiten-
kin hyvin ehdimme kuunnella Helenan ker-
tomuksia Kuusamosta ja menneistä ajoista.
”On näiltäkin kairoilta Jäämeren rannalle
lähdetty kalastajiksi”, hän virkkoi väliin. Yl-
lätäten, vasemmalle viittoen hän sanoi: ”No
siinä se on, Heiskasen harju”. Pysähdyimme
tien sivuun. Pihalle kaartoi sievä hiekkatie,
jonka sivussa seisoi harmaantunut hirsiaitta.
Katselimme siinä hetken, mutta emme roh-
jenneet kuitenkaan mennä pidemmälle, sillä

Helenakaan ei tuntenut Heiskasen harjun asukkaita. Pienen metsikön läpi siinsi muitakin rakennuksia. Suora tie jatkui vielä vähän matkaa, kunnes päättyi t-risteykseen. Kajakantie, luki tien kyltissä. Nyt olin varma, että olimme oikeilla jäljillä.

Kajava on merilintu, jonka untuvia kerättiin Jäämerenrannoilta ja niistä tehtiin pehmeitä tynyjä ja tækkejä. Minäkin olen pikakulapsena sellaisissa nukkunut, äitini kertoi. Heiskaset olivat käyneet täältä asti Jäämerellä kalastamassa ja sitä myöten Johan Fredrik oli löytänyt puolisonsa Brita Lovisan Uurasta. Olihan Brita Lovisan äitikin lähtöisin Kuusamosta, Greta Lisa Halonen (os.Karjalainen-Meskus).

Pysähdyimme vielä Penikkajoen ylittävän sillan kohdalla. Ehkä tuota jokea pitkin ensimmäiset Heiskaset olivat solineet harjuaan asuttamaan. Otin paikalta muutaman valokuvan maisemasta ja samalla huomasin, että taivaalle nousi mahtavan tummia ukkospilviä. Tie jatkui niin, että ajoimme ukkosmyrskyä vastaan. Salamointi räiski yllä, jyrisi ja vettäkin rämisi välillä railakkaasti. Näimme oikeat taivaan merkit.

Seuraavana päivänä ajoimme Helenan opastamana kuusamolaisen pariskunnan vieraiksi, jotka tapasimme kirkon portilla. Sielläkin saimme tuntea kuusamolaisen vieraanvaraisuuden. Puhuimme menneisyydestä, Uuran suomalaisista ja Stalinin ajasta. Mais-toimme jälleen kuusamolaisia kampanisuja, joita tuloamme varten oli leivottu. Opettelimme syömään myös leipäjuustoa, joka piti kuusamolaisen tavan mukaan murentaa kahvin sekaan ja siitä sitten lusikoida suuhun.

Emännät valmistavat kampanisut vierailleen voista, jota tulee taikinaan jopa puoli kiloa. Nisut voi pyöräyttää joko suolaisiksi tai makeiksi mielen mukaan. Kahvin lomassa katselin Uuran vanhaa karttaa ja kertomusta, jonka talon isäntä oli tallettanut omaan arkistoonsa. Kertomuksesta selvisi, että opettaja

Ludvig Heiskanen, Emil Heiskasen veli, oli yksi Uuran nuorien oppineimmista. Hänet vangittiin ensimmäisten joukossa 1937 Stalinin vainojen alkaessa. Näin vähin erin tietoa Heiskasten vaiheista pääsee päivän valoon. Pieninä palasina se on maailmalla.

Matka jatkui

Kaikesta tästä vieraanvaraisuudesta kiittolisina, jatkoimme matkaa Kuusamosta eteenpäin Posion kautta Rovaniemelle, jonka leirintäalueelle emme löytäneet ilman neuvoa ja pimeäkin ehti jo tulla. Ajo-opasteet eivät osanneet neuvoa oikein, sillä paikalla oli meillä mittavat tietyöt. Mutta kysyvä ei eksy.

Löysimme leirintäalueelle muutaman mutkan kautta ja siellä hyvin nukutun yön jälkeen suunnistimme Arktikumiin, Lapin maakuntamuseoon. Erityisen kiinnostavaa siellä oli Petsamo esittelevä osasto, jossa on kuvia ja esineistöä kalastuksesta Jäämerellä. Petsamo-seura on ollut merkittävässä osassa pysyvän Petsamo-näyttelyn osalta Arktikumissa.

Hämärän valon saattelemana kuljimme museossa historiallisten valokuvien ja tarinoiden keskellä. ”Onkohan tuossa Heiskasen tai Halosen poikia,” pohdiskelin. Haloset olivat olleet jo pidemmän aikaa Jäämerenrannikolla. Brita Lovisan isä Matti Antinpoika Halonen oli Neijdenistä Norjasta mennyt Uuraan. Halosilla oli vankka kokemus merikalastuksesta, jonka Johan Fredrik myös oppi pian.

Lauri Luodon kirjassa *Jäämeri ärjyy*, kuvaillaan, kuinka Kainuun korpien kansa oli parissa miespolvessa oppinut täysveriseksi merenkulkijoiksi, ihan merimiesjuttuja myöten. Luoto oli Etelä-Suomessa syntynyt ja tuolloin Petroskoissa asunut kirjailija. Hän oli vaikuttanut Jäämeren rannikon luonnon jylhydestä ja sen kalastajien uljuudesta.

Jäähain pyynnistä kirjailijalle oli kerrottu, että saadessaan tavallista suuremman pedon koukkuun, se hinattiin laivan viereen ja sit-

Merikarhut. Edessä oikealla Viljo Nurmisto, Hilmar Heiskanen (Emil Heiskanen vanhempi veli). Takana Jalmari Lahdenperä ja Jalmari Kärjenaho.

ten käännettiin selälleen. Pari miestä laskeutui alas hain viereen leikaten avannon sen maksan kohdalle, josta sitten ämpäröitiin arvokas traani talteen. Ruho laskettiin takaisin mereen.

Toinen hurja tositarina kertoo onnettomasta apuveneeseen soutajasta, joka oli nimeltään Skipppa. Skipppa tippui veneestä mereen ja joutui heti suuren hain kitaan niin, että pinnalle jäi kellumaan vain pieksun terät. Seuraavana päivänä, lähes neljänsadan meripeninkulman päässä, Spitsbergin pankilla, saatiin julmetun kokoinen holkeri ja niin sen vatsasta löytyi jalaton Skipppa. Ja kello miehen taskussa kävi vielä. (Elina Luukainen Jääme-

ren myrskylintu 2014, Lauri Luoto 1933).

Rovaniemellä tutustuimme myös hienoon taidemuseoon Korundiin. Ajomatkoihin kaupunkien välillä meni arvioitua pidempään. Alkuperäisen suunnitelman mukaan tällä reissulla olisimme menneet Jäämerelle asti. Se jää seuraavaan reissuun.

Mukanamme matkustivat pienet koiramme ja nekin tarvitsivat välillä jaloittelu- ja pieniä lepotaukoja. Muuten niiden kanssa oli yllättävän helppoa matkata. Ne nukuivat, kun me nukuimme ja olivat tosi innokkaita aina uusista paikoista.

Rovaniemellä sitten päätimme, että jatkamme matkaa Ouluun ja sieltä lähdemme

laskeutumaan kohti kotia Savonlinnaan. Oulussa leiriydymme Nallikarin leirintäalueelle. Meri oli rauhallinen ja taivas auringonlasku-aikaan ihmeellinen. Aamulla kävimme Oulun taidemuseossa ja sieltä ajoimme muutamalla pysähdyksellä ja huonossa sadesäässä pitkän matkan kotiin.

Emilin ja Hilmarin valokuvat

Pian reissusta kotiin saavuttuamme sain sähköpostia Norjasta. FamilyTreeDna-sivujen kautta minuun otti yhteyttä henkilö, jonka kanssa meillä on yhteiset esivanhemmat Matti (Matias) Halonen ja Greta Lisa Halonen. Nämä ovat siis Emil Heiskasen äidin vanhemmat. Tämän norjalaisen henkilön äidin vanhassa valokuvakansiossa oli kuva ”mysteerimiehestä” ja kuvan alla luki Emil Heiskanen Russland! Sain kuvan sähköpostina ja ajattelin että: ”ihan mahtavaa!”.

Tutkin kuvaa suurennuslasin kanssa millimilliltä moneen kertaan. Näyttää siltä, että isoisäni Emil Heiskanen on selvinnyt Stalinin vainoista. Sen verran aikavalta hän siinä kuvassa näyttää. Tuntuu hyvältä, että hänen elämänsä on jatkunut. Katselin hänen sormustaan, jonka hän on pujottanut oikean käntensä nimettömään sormeen. Onko se merkki aiemmasta avioliitosta Sirkka-mummini kanssa? Tai onko se kulttuurinen tapa pitää sormusta oikean käden nimettömässä, sillä ortodoksit pitävät vihkisormusta niin? Aiemmat sukupolvet olivat kuitenkin evankelisluuterilaisia. Vai onko Emil mennyt myöhemmin naimisiin ja onko hänellä muitakin lapsia kuin isäni?

Joihinkin kysymyksiini sain vastauksia uudesta kirjasta: *Stalinin tappamat – Muurmannin suomalaisten pitkä ja musta yö*, kirjoittajina tietokirjailija Tarja Lappalainen ja professori Martti Turtola. Tarja Lappalainen kertoo kirjassa Muurmannin suomalaisten elämästä ja tuhosta Jäämeren arktisella rannikolla, sattu-

muksista siellä ja lopulta Stalinin ajan vankileireistä. Martti Turtolalla on arktisen sodan näkökulma 1600-luvun hävitysretkistä jatkosotaan asti, jolloin Suomi ja Saksa sotivat pohjoisessa Neuvostoliittoa vastaan. Kirjassa on myös kiinnostavia kuvia Muurmannin rannan kalastajista. Yhdessä kuvassa on neljä nuorta miestä, kaksi edessä, toiset takana. Edessä istuvat piiput hampaissaan Viljo Nurmisto ja Hilmar Heiskanen, Emilin vanhempi velimies. Takana ovat Jalmari Lahdenperä ja Jalmari Kärjenaho, jälkimmäisellä on käsi Hilmarin olalla, sillä nämähän ovat serkuksia. Hilmar Heiskasen ja Jalmari Kärjenahon äidit, Brita Lovisa ja Sofia Matilta ovat sisarusia. Kirjassa on mainittuna myös Heiskaset, jotka asuivat Uuran yläkylällä. Perheessä oli poikia yhdeksän ja tyttöjä kaksi, kolmanneksi vanhin on Emil.

Kiitollisena uudesta kirjasta laitoin sähköpostia Tarja Lappalaiselle. Hän kertoi, että kuva, jossa Hilmar on, on lähtöisin Uuralaiselta Tyyne Mantereelta (os. Heikkinen) ja nyt kuva on Lapin maakunta-arkistossa. Tyyne Mantereen kirjeet, muistelmat ja haastattelut ovat olleet yhtenä merkittävänä tietolähteenä Muurmannin rannan suomalaisen elämästä, Uuran kylässä. Lappalainen kertoi kuvaan viitaten, että Hilmar Heiskanen eli vielä 1980-luvulla Petroskoissa. Tartuin oitis tähän tietoon. Ehkä myös Emil on asunut lähellä veljeään samassa kaupungissa? Ajattelin, että nyt olisi helpompi etsiä häntä, kun mahdollisesti kaupunki on tiedossa. Otin yhteyttä Suomi-Venäjä-seuraan ja parhaillaan odotan tietoa seuran paikalliselta yhteyshenkilöltä, joka on laittanut Venäjälle tiedustelun Emil Heiskasesta ja sukulaisistaan. Mietin, että ehkä tältä taholta voisin saada jonkin yhteyden Heiskasiin, sillä en tunne ketään Venäjältä ja maan kulttuuri sekä kieli ovat minulle vieraat.

Tiedustelin Heiskasen perheen mahdollisia tietoja myös Muurmanskin alueen valtion

Kollaasi: Anne-Mari Heiskanen.

arkistosta, jossa säilytetään Arkangelin hiipakunnan Aleksandrovskojen kihlakunnan seurakuntien ja kirkkojen kirkonkirjojen koelmaa, Muurmannin evankelisluterilaisen seurakunnan jäsenluetteloa.

Arkistoon täytyy kirjoittaa venäjäksi. Ensimmäistä englanninkielistä tiedustelua ei hyväksytty, joten se piti käännättää. Myös vastaus tuli venäjäksi. Tiedot olivat 100-vuotta vanhempia.

Vastaus oli tiivis; Heiskanen Johan Fredrik Simonpoika, s. 23.7.1881 Kuusamossa, vaimonsa Brita Lovisa Matleena Halonen s. 27.8.1884 Uurassa, avioituneet 30.4.1905 Uurassa. Poika Johan Axel Johan Fredrikinpoika s. 8.11.1905 Uurassa, poika Hilmar Johan

Fredrikinpoika s. 7.4.1907 Uurassa, poika Emil Johan Fredrikinpoika s. 26.11.1908 Uurassa, poika Karl Ludvig Johan Fredrikinpoika s. 10.7.1910 Uurassa, poika Valde Johan Fredrikinpoika s. 26.8.1911 Uurassa, poika Leonard Immanuel Johan Fredrikinpoika s. 5.1.1914 Uurassa, poika Bernhard Johan Fredrikinpoika s. 10.3.1915 Uurassa. Tästä puuttuivat neljän nuorimman lapsen nimet, jotka aiemmin olivat jo tiedossa; pojat Nero, Reino ja tytöt Selma ja neiti X. Heidän syntymäaikansa ei ole vielääkään siis tiedossa ja Emilin syntymävuosi on Kansallisarkistotiedon mukaan 1909.

Paljon tullut uutta valaistusta lisää, aieman tietämättömyyden tilalle. Suvun vaiheiden tutkiminen ja tiedonetsiminen on vienyt mennessään. Tunnen samalla myös, että se on minun tehtäväni – ottaa menneisyydestä selvää. Millaisen elämän Emil Heiskanen eli ja missä, millainen ympäröivä yhteiskunta oli? Millaiseen perheeseen hän kuului? Millainen hänen lopullinen kohtalonsa oli ja missä on hänen viimeinen leposijansa? Etsintä ja tarina jatkuvat.

Kiitokseni kaikille, jotka ovat auttaneet tarinan myötä ystävällisestä avusta.

Anne-Mari Heiskanen, Emil Heiskasen lapsenlapsi.

Lähteet:

Heiskasten sukulehti –erikoisnumero 2 2019, Heiskas-suvun alkuvaiheista Savossa Elina Luukkainen – Ilkka Markkula: Jäämeren myrskylintu – Elina Luukkaisen elämänvaiheet, 2014

Tarja Lappalainen – Martti Turtola: Stalinin tappamat - Muurmannin suomalaisten pitkä ja musta yö, 2019

Lauri Luoto: Jäämeri ärjyy, 1933

Petsamolaista Vuosijulkaisu 2019

Perinteiset kampanisut

Kuva: Xepheid.

Kampanisujen ohje:

500 g voita tai margariinia
2,5 dl sokeria
1 muna
1 prk viiliä tai kermaviiliä
1 prk maitorahkaa
1 tl soodaa
n. 1 kg vehnä jauhoja

Sekoita huoneen lämpöiseen voihiin sokeri nyppien ja muna vatkaamatta. Lisää viili tai kermaviili sekä rahka. Sekoita sooda jauhoihin ja lisää edellisiin, näin saat tasaisen taikinan. Taikina kaulitaan jauhotetulla pöydällä sentinpaksuiseksi levyksi. Leikkaa se taikinapyörällä 5 cm x 8 cm ruuduiksi. Tee pidemmälle sivulle kaksi tai kolme viiltoa niin, että tulee kolme tai neljä sakaraa. Voit halutessasi hieman avata sakaroita. Voitele kananmunalla ja ripottele pinnalle sokeria. Paista 225 asteessa n. 10 min, kunnes pinta on kellanruskea.

Anja Kaarina Heiskanen

1933-2019

*"Päivän harmit unohtuvat sukututkimuksessa
– se on tauti, josta ei parane."*

Näin totesivat sisarukset Eila ja Anja Heiskanen Varkauden Lehden haastattelussa 4.12.1992. Sisarukset oli juuri valittu vuoden 1993 Heiskasiksi. Sukuseuran kunniajäseniksi heidät oli valittu jo vuonna 1980.

Eila ja Anja olivat aktiivisesti mukana sukuseuramme toiminnassa aivan sen alkuvuosista lähtien. Me tutustuimme heihin muutettuumme Kuopioon 1960-luvun lopulla. Seuran kymmenvuotisjuhlia oli jo alettu suunnitella ja pääsimme mukaan juhlatöihin, joka kokoontui heidän kauniissa kodissaan Puijonkadulla. Heidän sosiaalisuutensa ja järjestelytaitonsa pääsivät oikeuksiinsa juhlan ohjelmaa lukkoon lyötäessä. Myös myöhemmin – erityisesti Kuopiossa pidettyjen Seuran 30-vuotisjuhlien järjestelyihin he antoivat korvaamattoman panoksensa.

Sukututkimus oli Eilalle ja Anjalle sydämen asia. Heidän työnsä yläsavolaisten Heiskas-sukuhaarojen tutkimuksessa oli valtava. Aikana, jolloin tiedot piti hankkia alkupe-
räisistä asiakirjoista tai niistä harvalukuisista arkistoista, joissa ne olivat jo mikrofilmeillä, tekivät sisarukset lukemattomia matkoja Kansallisarkistoon Helsinkiin. He tallensivat sukunsa historiaa ruutupapereille, rakensivat sukupuita A4-arkeille, joita leviteltiin pitkin olohuoneen lattiaa kokonaiskuvan aikaansaamiseksi. He osallistuivat innolla myös Savon Sukututkimusharrastajat ry:n toimintaan, jos-

sa moni aloitteleva sukututkija sai heistä oivan opastajan.

Kun Eila-sisaren voimat alkoivat uupua, toimi Anja hänen tukenaan niin kotona kuin viimein sairaalassa Valkeisen lammen rannalla. Eila nukkui pois 2011 ja nyt on Anjakin siirtynyt tuonilmaisiin.

*Siell' kukkia täynnä on maa,
sydän väsynyt levätä saa.*

Kaivaten Timo ja Kaija Heiskanen

In Memoriam

Juhani Heiskanen

11.10.1939-15.6.2019

Aurinko paistoi siniseltä taivaalta lauantaina 13.7. saatellessamme veljeäni Juhania viimeiselle matkalleen kirkkomaalle Vantaan Pyhän Laurin kappelista. Juhani kuoli vaikeaan sairauteen 15.6. Peijaksen sairaalassa. Vain vähän yli viikkoa ennen hän vaimonsa Raijan kanssa ajoi Vantaalta meille Haapakoskelle Aarne Haapakoski-seuran hallituksen kokoukseen. Juhaniin luonteeseen kuului hoitaa ottamansa tehtävät vastuuntuntoisesti huolimatta terveydentilasta, myös Heiskasten sukuseurassa kuin vaikkapa taloyhtiönsä hallituksessa.

Perttu Kähäri haastatteli Juhania Heiskaset-lehteen nro 2/2013. Juhani oli pitkään hallituksessa ja varapuheenjohtajana sekä puheenjohtajana. Juhani kuului Syvänsi 2-sukuhaaraan.

Juhani Heiskanen

Rovasti Pauli Tuohioja siunasi Juhani Heiskasen.

Muistotilaisuudessa apupapiksi itseään tituleeraava emeritus rovasti Pauli Tuohioja loihti lämpimän tunnelman. Monet muistelivat Juhania, mm. Liisa-siskon puoliso, joka oli Juhaniin lapsuudenystävä ja naapurimme. Puheenjohtaja Hannu Heiskasella oli mielessä kohtauksia Juhaniin kanssa.

Teuvo Härkönen Kuopion Tekun aikainen Juhaniin luokkakaveri ja asuinkumppani sekä perheystävä loppuun saakka muisteli yhteisiä opiskelu- ja työaikoja. Heidän luokkansa on järjestänyt luokkakokouksia 1960-luvulta lähtien ja tänä syksynä oli tarkoitus Vantaalaisten Juhaniin ja Teuvon laatia luokkakokouksen ohjelma. Suunnitelmat muuttuivat hetkessä kun Luoja saneli oman aikataulunsa.

Juhani, monille läheisille Jussi, oli Erkki ja Aune Heiskasen lapsista vanhin. Sisaria oli Liisa, Aino (k. 2008), Irja, Marja ja Arja (s. 1956). Hänelle vanhemmat ja sisarukset sekä suku olivat hyvin tärkeitä. Raijan mukana tuli myös vaimon suku läheiseksi.

Juhani kunnioitti ja arvosti vanhempiaan, huolehti heistä ja isä-Erkki ”faija” oli läpi elämän myös hyvä kaveri. Isä-Erkiltä periytyi kiinnostus sukuun ja juuriin. Heiskasten sukuseuran tapahtumiin ja erilaisille matkoille ympäri Suomea ja Ruotsia Juhani otti vanhemmat mukaan.

Hän auttoi meitä sisarusia mahdollisuuksiensa mukaan. Me ”pienet tytöt”, Arja ja minä, pääsimme jo nuorina kesä- ja hiihtolomilla Helsinkiin Juhaniin ja Raijan luo. Sitä kaverimme kadehtivat. Aina loma huipentui Vantaan lentoasemalla käyntiin ja elokuva-teatteriin. Vastavuoroisesti Pauliina-tytär ja myöhemmin hänen poikansa Nico ovat pääs-

seet kokemaan savolaisuuden monia kiemuroida ja mökkielämää Haapakoskella.

Erkin sisaruksista enää nuorin Jouko, 91 v., on elossa ja lähes joka kerta ”landella” käydessään Juhani ja Raija kävivät katsomassa Joukoa ja Klaudiaa Pieksämäellä. Hyvin paikkauskollisia he ovat olleet, viihtyneet Vantaan Louhelassa yli 40 vuotta samassa talossa lähes Pauliinan syntymästä saakka.

Juhania jäivät kaipaamaan Raija, Pauliina, Nico ja Marko sekä sisarukset, sukulaiset ja ystävät.

Marja Hotti, Juhaniin sisar

Hannu Heiskanen ja Perttu Kähäri Heiskasten sukuseuran edustajina hautajaisissa.

Juhani Heiskasen muistolle

Minne joutui ystäväni,
kunne kulki kumppanini,
kun ei kuulu saapuvaksi,
matkaltansa maailmalta?

Senpä tietänen poloinen,
tuntija oman läheisen,
aamusella muutamana,
arkipäivän aamupuolla,
kulki kalma käytävällä,
oven huoneeseen avaten.

Laski Luoja päiväin määrän,
elon määrän mittaeli,
sopivaksikin totesi,
iän miehen mittaiseksi,
mukaan tahtoi matkalaisen,
tuonne Tuonelan tuville.

Sairaus manalle saattoi,
Tuonen purtehen asetti,
siksi ei tullut tuonnempana,
suonut vuosia enemmän.

Niinpä lähti ystäväni,
Juhani tutun läheinen,
Tuonen tummalle joelle,
Manalan alavirrälle.

Tuumii tässä harmahtava,
itsekin ikääntyneenä,
mistä löydän lohduitusta,
voimaa voipujain tueksi,
voimistamaan itseäni,
tervehtämään toisiakin,
kun ei löydy olkapäätä,
Tuonen tuskahan tukea.

Juhanimme ystävämme,
kanssakulkija upea,
täällä jaksoi puuhastella,
vapaa-ajoin askaroida,
Heiskasten sukuseurassa,
suvun suuren hallinnossa.

Kokoon kutsui hallitusta,
yhteen kanssakulkijoita,
kantoi täällä vastuutakin,
asioista yhteisistä,
nekö unhohon menisi,
muistoistaniko katoisi.

Juhanipa ystävämme,
sukuseuraan juurtuneena,
tunsi vastuun Heiskasista,
seurastamme arvokkaasta,

Nekö jäisi kertomatta,
sanomatta murheisille,
ystävämme piirtehinä,
ansioina arvokkaina?

Pohdin päässäni kovasti,
mitä konsteja omaisin,
kun ei miestä lie minussa,
tuen antajaa enemmän,
panen työlle viisaampani,
etevimpäni esitän,
purkajaksi suuren pulman,
murheen tuskan poistajaksi.

Enpä tässä paljon mahda,
itsestäni ensinkänä,
ilman armon armahdusta,
Luojan ainoan apua.

Hällä on ohjaket käsisä,
lohtu kaikille sopiva,
hetkellä epävarmuuden,
tuskan tuimankin tilassa.

Hän on tuulessa mukana,
tuki vastahankasessa,
mitä ennen nuorempana,
uskonunna en olisi,
kun on kulku murheen kanssa,
iltaan asti jaksettava.

Juhanille on tullut lähtö,
elämälle päätepieste,
mistä murhe puolisoilla,
Raijalla syvä surunsa,
tyhjä tunne Heiskasilla,
kaipaus tosi syvällä.

Muistot tässä tallenteina,
sanat lohduksi omaisten,
ystävänä ilmaistuna,
Juhanista lausuttuina.

Onhan muistissa minulla,
kulku kanssa ystäväni,
sukuseuran sihteerinä,
puheenjohtajan parina,
mistä jäipi kiitosmieli,
kaihon tuntehen keralla.

Jorma Heikkilä

Merkkipäiviä

80-VUOTISSYNTYMÄPÄIVIÄ

Kauko Hotti

8.7.2019

Sukuseuran pitkäaikainen taloudenhoitaja ja hallituksen jäsen. Syvänsi 2-sukuhaara

Rauha Heiskanen

19.1.2020

Rauha Heiskanen, Kuopio

Tuusniemi 1-sukuhaara

(Kuvassa oikealla)

Sukuseura onnittelee kaikkia merkkipäiviään viettäneitä!

Heiskasten sukuseura

Heiskasten sukuseura on perustettu vuonna 1960 ja kuuluu maamme vanhimpiin sukuseuroihin. Sukuseuran tarkoituksena on selvittää Heiskasten suvun ja sen eri sukuhaarojen vaihteita ja historiaa, vaalia niihin liittyviä perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta suvun jäsenten keskuudessa sekä tehdä sukuseura- ja sukututkimustyötä tunnetuksi ja muutenkin edistää kotiseututyötä. Sukuseura järjestää sukukokouksia ja retkiä, suorittaa ja tukee sukututkimusta, kerää ja arkistoi sukua koskevaa tietoutta sekä jakaa tutkimus- ja perinnetietoa tämän lehden ja muiden julkaisujen avulla.

Sukuseuran varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on sukuun kuuluva tai tämän puoliso. Kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea seuran tarkoitusta ja toimintaa.

Heiskasten Sukuseura ry:n hallitus 2019-21

Hannu Heiskanen 0500 267 422
hannu.h.heiskanen@kesko.fi
Puheenjohtaja, Sukututkimusvastaava

Perttu Kähäri 040 774 8794
perttu.kahari@aalto.fi
Varapuheenjohtaja, Päätoimittaja

Paula Erama-Kuosmanen 040 415 7018
paula.eramakuosmanen@gmail.com
Myyntivastaava

Voitto Heiskanen 040 594 1486 Jäsenasiat:
heiskaset.sukuseura@gmail.com
Jäsenrekisterinhoitaja, Kirjasto- ja arkistovastaava

Liisa Heiskanen 040 709 1345
liisasiil@gmail.com
Sihteeri, Facebook- & somevastaava, Kotisivuvastaava

Aino Laakso 040 151 6969
ainolaakso@outlook.com
Jäsenhankintavastaava

Orvokki Weckström
09 8796 119, 050 300 1602
orvokki.weckstrom@suomi24.fi
Perinnetietovastaava

Tiina Reijonen 050 347 7207
kesapaivanhattu@gmail.com
Sukujuhlien yhteyshenkilö

Tapani Pakarinen 0400 316 615
tapanijou.pakarinen@gmail.com
Markkinointi- ja hankintavastaava

Heiskasten sukuseuran pankkiyhteys Danske Bank FI13 8000 1100 7754 45
Seuran kotisivut <http://heiskasten.sukuseura.fi>

Heiskas-tuotteet NYT KEVÄÄKSI!

Heiskaset-sukuviiri

Viirin kuvioaihe on Salme Halosen (o.s. Heiskanen) suunnittelema. Keltaisella pohjalla lepää musta polviorsi, joka kuvaa eteenpäin kulkemista. Sen alla on kaksi vastakkain olevaa punaista tulusrautaa, jotka kuvaavat suvun kipinöitsevää luovuutta ja aloitekykyä. Tulusraudat muodostavat myös H-kirjaimen viitaten siten suvun sukunimeen. Viirin koko on 30 x 300 cm. Hinta 50 €.

UPEA LAHJA!

**VÄLTÄMÄTÖN JOKAISELLE
HEISKASELLE JOLLA ON
LIPPUTANKO.**

Heiskaset-solmio

Tyylikäs solmio, jossa hillitty Heiskaset-brodeeraus. Väri hopeanharmaa.

ERIKOISTARJOUSHINTA VAIN 5 €!

**LÄHDE TALVEN JUHLIIN HEISKASET-SOLMIO KAULASSA! TAI
OSTA LAHJAKSI – TYYLIKÄS MUTTA
EDULLINEN TUOTE!**

TILAA HELPOSTI! Myyntivastaava Paula Erama-Kuosmanen 040-415 7018 / paula.eramakuosmanen@gmail.com. Tilaukset toimitetaan postitse, hintoihin lisätään postikulut ja mahdolliset pakkauskulut.

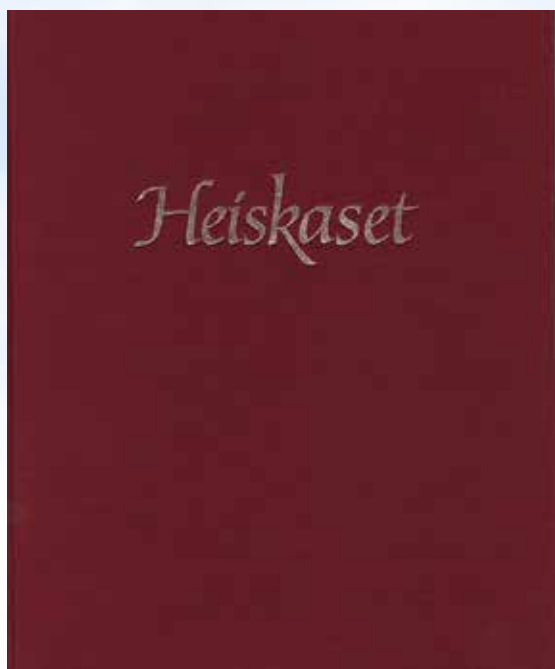
MUISTA SUKULAISTASI SUKULAHJALLA!

Heiskaset-sukukirja

Kirja sisältää noin 11.000 Heiskasen nimet ja sukutaulut kaikkiaan 53 Heiskasten sukuhaarasta. Lisäksi kirjassa on mielenkiintoisia tarinoita eri elämänaloilla toimineista Heiskasista. Kirjan on toimittanut sukututkija Kaija Heiskanen.

HINTA 85 €.

**KUULUU JOKAISEN HEISKASEN
KIRJAHYLLYYN!**

NYT NIITÄ SAA!

Uudenuutukainen HEISKASET -logolla varustettu emalimuki nyt saatavilla edullisesti.

Hinta vain 9,95€/kpl!

Ostamalla sukutuotteita tuet Heiskasten sukuseuran työtä!

Tervetuloa Heiskasten sukujuhliin Rantasalmelle 2020!

Ilmoittautumiset 19.6.2019 mennessä Aino Laakso puh. 040-151 6969,
e-mail: ainolaakso@outlook.com.

